

Længden, ſaa maa jeg tillade mig den Bemærkning, at, hvad dette ſpeeielle Forſlag angaar, ſtaaer Landſtthinget og Regjeringen efter de Herrers egen Theori ſom de ſtærkeſte, thi det er Landſtthinget, der har ſagt Nei til de Herrers Anmærkning, og jeg ſom Miniſter har derfor ikke Ret til i dette Finantsaar at bruge Noget af Univerſitetets Kapitalsformue til dermed at dække Univerſitetets Underbalance. Jeg kan derfor meget godt forſtaa de forſkjellige Ytringer, der her i Thinget ere fremkomne om dens Dækning paa anden Maade. Jeg har kun en Bemærkning at gjøre endnu, og det er den, at jeg har antaget at kunne gaa ind paa, hvad Flertallet i Fællesubvalget har foreſlaaet, ſkjøndt jeg paa ingen Maade kunde betragte dette ſom noget Tilfredsſtillende, nemlig, at der blev ydet Univerſitetet et midlertidigt rentefrit Laan af Statskaſen. Jeg kunde gaa ind derpaa, fordi Miniſteren efter min Opfattelse ikke vil have Ret til eller ialtfald, for at udtrykke mig korrekt, ikke vil have Forpligtelse til at tilbagebetale et ſaadant midlertidigt rentefrit Laan, førend der derom er givet en Lov eller dog en Beſtemmelse paa Finantsloven. Forſaavidt har alſaa den ærede Ordfører Ret, at ſaa længe der ſidder en Kultusminiſter ved Roret, ſom ikke har i Sinde at bidrage til, at Univerſitetets Formue opbruges, er et ſaadant midlertidigt Laan det Samme ſom et Tilſkud.

Winther: Der er baade en perſonlig og tillige en poliitiſk Grund, ſom gjør, at jeg har bejgeret Ordet, begrundet deri, at man fra anden Side har omtalt det Forſøg, der er gjort paa at tilveiebringe en Overenſtomt mellem de to Thing. Jeg agter at fremſætte Grundene, hvorfor dette er ſket, og dernæſt at viſe, at der til Grund for denne Iver for en Overenſtomt aldeles ikke ligger nogenſomhelſt Villie til at komme Miniſteriet imøde, men kun den Henſigt, at ſaae tilveiebragt en Tilſtand, hvori et nytigt Arbejde i Rigsdagen kan trives. Den høitærede Conſeilspræſident kom idag med en Udtaleſe, ſom jeg ikke er enig i, og hvorom jeg vil tillade mig en Bemærkning. Den høitærede Miniſter mente, at Grundlovens Henſigt med Fællesubvalg, neſfat af de to Thing, var den, at tilveiebringe Overenſtomt. Det er jo ganſke viſt, at det er et Middel, hvorved man kan forſøge tilveiebragt en Overenſtomt, men, at det ſerlig ſkulde have været Meningen, dengang Grundloven blev forandret i 1866, at der deri ſkulde ligge et betryggende Middel og ligesom en Lvang paa de to Thing til under Finantslovens Behandling at komme overens om de Uoverenſtemmelſer, der vare imellem Thingene, kan jeg ikke erkende, thi jeg veed med Sikkerhed, hvorledes denne Forfatning er bleven, ſaaledes ſom den er. Det var ikke ved Tilfældighed, at vi fik udtent den Paragraph af den gamle Fællesforfatning, hvori der

ſtod, at Fællesubvalget ſkulde afgjøre Uoverenſtemmelſer mellem de to Thing. Jeg ſkal tillade mig at gjøre opmærksom paa denne Paragraphs Hiſtorie for at bevife, at det er en rigtig Opfattelse, jeg har i ſaa Hendeende. Der var under Sagens Gang fremkommet et Endringsforſlag med Henſyn til en mindre Forandring i Valgretten fra et æret Medlem, ſom nu ikke mere er i Thinget, men ſom jeg tror dengang var Medlem for Svendborg Amts 1ſte Valgkreds, Niſesfor Nyholm, et Forſlag, der ogſaa ſtøttedes af den tilſtebevarende nuværende Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein). Der blev dengang indgaaet en Overenſtomt mellem en Del af dette Things Medlemmer, hvortil jeg hørte, ſom gik ud paa, at man ſkulde ſtemme for denne Paragraph engang; men ſkulde den komme tilbage, ſkulde man have Frihed till at ſtemme, ſom man vilde, men ſaa ſkulde det andet Parti til Gjengæld ſtemme for, at den Paragraph ſkulde gaa ud, hvorefter et Fællesubvalg ſkulde afgjøre Sagerne. Det er den Maade, hvorpaa denne Paragraph først kom ud af Grundloven. Sagen gik ſaa til Landſtthinget og vendte ikke mere tilbage hertil, men det var vor Overbeviſning, at, da vi ſaae, at vi maatte ligge under i Grundlovskampen i 1866, vilde vi gjøre, hvad vi kunde, for at gjøre Grundloven ſaa vidt muligt ubrugelig, for at det Tidspunkt ſnart kunde komme, da man maatte indſe, at det var en Forfatning, der maatte omgjøres. Det var det, Demokratiet tænkte paa dengang, da det ikke havde Magt til at forhindre Grundlovsforandringen; men det havde den Ero, at det vilde viſe ſig, at den Forfatning maatte ſynes og vides af Alle at være ubrugbar, og nu viſer det ſig, nu er Tiden kommet, da den ikke kan bruges. Derfor er det min Mening, at i det Dieblif, vi ikke ere iſtand til at ſaae Grundloven forandret, ſom vi ønske det, er der ikke Mødet at gjøre, end at bruge den ſaa godt vi kunne ved frivillige Overenſtomter mellem de to Thing. Det er derfor, at jeg og flere ønske en frivillig Overenſtomt mellem de to Thing; vi have aldeles ikke taget Henſyn til Regjeringen i ſaa Hendeende, og efter hvad der er mig meddelt — maatte er det mindre rigtigt, det ſkal jeg ikke ſige, jeg har ladet mig det fortælle — har Regjeringen indtaget en meget tilbagetrukket Stilling ligeoverfor Fællesubvalget; det forekommer mig ogſaa i Dag, at den høitærede Conſeilspræſidents Udtaleſe tydede paa noget ſaadant, at man i lang Tid ikke har tilkaldt Miniſteriet, og da man tilkaldte det, forſømte man at fremkomme med viſſe Spørgsmaal, der maatte kunde have tjent til at gjøre et Møglingsforſlag mere brugbart. Min Mening med at ſøge Overenſtomt er alſaa hverken at holde paa dette Miniſterium, eller at vi ſkulle opgive Øvret, eller at vi i det Hele taget ſkulle give Demokratiet et Nederlag,